

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Narbonensi, Arelatensi, Ebredunensi, Aquensi, & Viennensi Archiepiscopis,
eorumque suffraganeis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

EPISCOPO KALLIOLIENSI, & Decano sanctæ Sophiæ, & Præposito sanctorum Apostolorum Constantinopolim.

Epif. 14. De decimis libertatis.

SVa nobis venerabilis frater noster Constantinopolitanus Patriarcha insinuatione monstravit quod Pisani, Lombardi, Longobardi, Amalfitani, Dani, Anglici, & quædam aliæ nationes apud Constantinopolim commorantes in parochiis sibi subjectis, ipsi & Ecclesiis à quibus ecclesiastica percipiunt sacramenta decimas solvere contradicunt. Quocirca discretioni vestræ per apostolica scripta mandamus quatenus memoratos Pisanos & alios manentes in parochiis eidem Patriarchæ subjectis, ut ipsi & Ecclesiis à quibus percipiunt spirituality decimas cum debita integritate persolvant, monitione præmissa per censuram ecclesiasticam appellatione postposita compellatis. Quod si non omnes &c. tu frater Episcopo &c. Datum ut in alia.

PATRIARCHÆ GRADENSIS & Suffraganeis ejus.

Epif. 17. De excommunicatione vitan-

Significavit nobis venerabilis frater noster Patriarcha Constantinopolitanus quod cum ipse quosdam Venetorum Constantinopolim commorantes interdum pro excessibus suis, & interdum quia sibi contumaces & rebelles existunt, vinculo excommunicationis innodet, quosdamque subiciat interdicto, ipsi Venetias remeantes se pro excommunicationis vel interdictis non gerunt, nec illos curant aliqui evitare, sed passim recipiunt ad divina. Quocirca fraternitati vestræ per apostolica scripta mandamus quatenus eos quos idem Patriarcha rationabiliter excommunicat vel interdicto supponit, cum id vobis per litteras ipsius constiterit, tamquam excommunicatos arctius evitetis, & faciatis à vestris subditis evitari, & interdictis negari ecclesiastica sacramenta. Datum ut in alia.

NARBONENSI, ARELATENSI, Ebredanensi, Aquensi, & Viennensi Archiepiscopis, eorumque Suffraganeis.

Epif. 16. In casu Petri & Castronovo

NE nos ejus tangeret increpatio qui per hominis pigri agrum & vineam viri stulti pertransiens, quod totam urticæ repleverint exprobravit, primò quasi mane nostræ promotionis, ac deinde per ordinem evangelicæ vicis exivimus, ut in dominicam vineam nostræ culture commissam operarios mitteremus. Attendentes ergo

Tom. II.

jamdudum quod in Provincia nimis creverant plantaria vitiorum, ne spuria vitulamina radices mitterent altiores, viros illuc idoneos destinavimus, qui de vinea Domini fabaoth avellerent inutilia & utilia propagarent, capientes vulpeculas quamoliuntur ipsam vineam demoliri. Ipsi vero profecti reppererunt ibi, secundum Apostoli verbum, homines pestilentes, qui doctrinam sanam minimè sustinebant, sed ad sua potius desideria magistros concervabant erroris. Propter quod nuntios veritatis suis esse contrarios operibus arbitrati, usque adeo sævierunt in illos ut ipsos procul dubio videatur prænuntia salvatoris conquestio tetigisse dicentis: *Ecce ego mitto ad vos sapientes & scribas, & ex eis occidatis &c.* Sanè rem audivimus detestabilem & in communem luctum generalis Ecclesiæ deducendam, quod cum sanctæ memoriæ frater Petrus de Castronovo monachus & sacerdos, vir inter viros utique virtuosos vita, scientia, & fama præclarus, ad evangelizandum pacem & altruendam fidem in eandem provinciam à nobis cum aliis destinatus, in commisso sibi ministerio laudabiliter profecisset & proficere non cessaret, quippe qui plenè in schola Christi didicerat quod doceret, & eum qui secundum doctrinam est fidelem obtinendo sermonem, in sana poterat exhortari doctrina & contradicentes revincere, paratus semper omni poscenti reddere rationem, utpote vir in fide catholicus, in lege peritus, & in sermone facundus, concitavit adversus eum diabolus ministrum suum Comitem Tolosanum, qui cum pro multis & magnis excessibus, quos in Ecclesiam commiserat & in Deum, sæpe censuram Ecclesiam incurrisset, & sæpe, sicut homo versipellis & callidus, lubricus & inconstans, pœnitudine simulata fuerit absolutus, tandem odium continere non prævalens quod conceperat contra ipsum ex eo quod non erat in ejus ore verbum Domini alligatum ad faciendam vindictam in nationibus & increpationes in populis, ac eo fortius in eodem quò magis pro majoribus erat ipse facinoribus increpandus, tam eum quam collegam ipsius apostolicæ sedis Legatos ad villam sancti Egidij convocavit, promittens super cunctis quibus impetebatur capitulis satisfactionem plenariam exhibere. Cum autem convenientibus illis in villa prædicta præfatus Comes salutaria monita sibi facta modò velut verax & facilis promitteret se facturum, & modò velut fallax & durus ea prorsus efficere

Vide historiæ Albigenisium cap. 3.

T ij

recusaret, volentibus illis demum ab eadem villa recedere, mortem est publice comminatus, dicens quod quocunque vel per terram diverterent vel per aquam, vigilanter eorum observaret egressum; & confectum * factis dicta compensans, complices suos ad exquisitas insidias destinavit. Cùmque nec ad preces dilecti filij Abbatis sancti Ægidij nec instantiam Consulium & burgenfium furoris sui mitigari vesania potuisset, ipsi eos invito Comite nimiumque dolente cum armata manus præsidio prope ripam Rhodani deduxerunt; ubi nocte quieverunt instante, quibusdam ejusdem Comitis satellitibus ipsis prorsus ignotis hospitantibus cum eisdem, qui, sicut apparuit in effectu, sanguinem inquirebant ipsorum. In crastinum itaque mane facta, & Missa celebrata de more, cùm innocui Christi milites ad transitum fluminis se pararent, unus de prædictis sathanæ satellitibus lanceam suam vibrans, prænominatum Petrum supra Christum petram immobili firmitate fundatum, tantæ proditionis incautum, inter costas posterius vulneravit, qui pius in impium respiciens percussorem, & Christi magistri sui cum beato Stephano secutus exemplum, dixit ad ipsum, *Deus tibi dimittat, quia ego dimitto*, pietatis & patientiæ tantæ verbum sæpius repetendo. Deinde sic transfixus, acerbissimam illati vulneris spe caelestium est oblitus, & in instanti suæ pretiosæ mortis articulo cum ministerij sui sociis quæ fidem promoverent & pacem non desinens ordinare, post multas demum orationes in Christo feliciter obdormivit. Qui profectò cùm ob fidem & pacem, quibus nulla prorsus est causa laudabilior ad martyrium, sanguinem suum fuderit, claris jam, ut credimus, miraculis coruscasset nisi hoc illorum incredulitas impediret de quorum similibus in evangelio legitur quod Iesus non faciebat ibi virtutes multas propter incredulitatem eorum: quia quamquam

* *Historia Albigens.* dictis facta

* *Raynaldus* posuit miracula. Sed in *registro* in *historia Albig.* legitur linguæ, etiam in *vet. cod. MS. bibliotheca Colbertina.* *Legendum ergo, signa.*

* linguæ non fidelibus sed infidelibus sint in signum, salvator tamen præsentatus Herodi, qui teste Luca valde gavisus est viso ipso, pro eo quod signum aliquod videre fieri ab illo sperabat, & facere dedignatus est signum & reddere interroganti responsum, sciens quod in operatione signorum non credulitatis inductio sed vanitatis illum admiratio delectabat. Licet autem illa prava & perversa generatio non sit digna ut tam citò, sicut forsitan ipsa quærit, de suo sibi martyre detur signum, expedisse tamen credimus ei ut unus iste pro ipsa, ne

tota pereat, moreretur, quæ contagio hæreticæ pravitatis infecta per interpellantem occisi sanguinem à suo melius revocatur errore quam vivus eam potuerit revocare. Hoc est enim vetus artificium Iesu Christi, hoc miraculosum ingenium salvatoris, ut cùm in suis victus esse putatur, tunc vincat fortius in eisdem, & ea virtute qua ipse mortem moriendo destruxit, à superatis interdum famulis suis superatores eorum faciat superari. Nisi enim granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit, ipsum solum manet; cùm autem mortuum fuerit, plurimum fructum affert, Sperantes igitur quod de morte hujus fecundissimi grani multus sit fructus in Christi Ecclesia proventurus, cùm profectò sit durè culpabilis & culpabiliter durus cujus animam ipsius gladius non pertransit, neque unquam penitus desperantes quin utilitas tanta debeat in sanguine suo esse quod suæ sanctæ prædicationis initium circa memoratam provinciam, pro qua ipse in corruptionem descendit, optata Deus tribuat incrementa, fraternitatem vestram monemus attentius & propensius exhortamur, per spiritum sanctum in virtute obedientiæ districte præcipientes mandantes quatenus verbum pacis & fidei seminatam ab eo vestræ prædicationis irriguis coalescere facientes, & ad expugnandam hæreticam pravitatem ac fidem catholicam confirmandam, extirpando vitia & seminando virtutes, indefessè studio sedulitatis instantes, jamdictum Dei famuli occisorem & universos quorum ope vel opera, consilio vel favore tantum facinus perpetravit, receptatores quoque vel defensores ipsius ex parte omnipotentis Dei patris & filij & spiritus sancti, auctoritate quoque beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus ac nostra excommunicatos & anathematizatos per universas vestras dioceses nuntietis, & omnia loca prorsus ad quæ ipsi vel aliquis eorum devenerint, præsentibus eis interdicto faciatis ecclesiastico subiacere singulis diebus dominicis & festivis, pulsatis campanis, & candelis accensis, donec ad sedem apostolicam accedentes per satisfactionem condignam mercantur absolvi, sententiam hujusmodi solemniter innovantes. Illis autem qui orthodoxæ fidei zelo succensi ad vindicandum sanguinem justum, qui de terra clamare non cessat ad coelum, donec ad confundendum subversos & subversores de cælo descendat ad terram Dominus ultionum, viriliter se accinxerint adversus

hujusmodi pestilentes, qui simul in unum & pacem & veritatem impugnant, suorum remissionem peccaminum à Deo ejusque vicario securè promittatis indultam, ut eis labor hujusmodi ad operis satisfactionem sufficiat super illis offensis pro quibus cordis contritionem & oris confessionem veram obtulerint vero Deo. Hujusmodi siquidem pestilentes non tantum jam nostra diripere, sed nos perimere moliantur, nec solum ad perimendum animas linguas acuunt, verum etiam ad perdendum corpora manus extendunt, perversores animarum effecti & corporum peremptores. Licet autem praefatus Comes pro multis & magnis flagitiis quae longum esset per singula enarrare jam dudum sit anathematis mucrone percussus, quia tamen certis indicis mortis sancti viri praesumitur esse reus, non solum ex eo quod publicè comminatus est ei mortem & insidias paravit eidem, verum etiam ex eo quod, sicut asseritur, occisorem ipsius in multam familiaritatem admisit & magnis donis remuneravit eundem, ut de ceteris praesumptionibus taceamus quae nobis plenius innotescunt, ob hanc quoque causam anathematizatum eum publicè nuntietis. Et cum juxta sanctorum patrum canonicas sanctiones ei qui Deo fidem non servat fides servanda non sit, à communione fidelium segregato, utpote qui vitandus est potius quam fovendus, omnes qui dicto Comiti fidelitatis seu societatis aut foederis hujusmodi juramento tenentur alitri, auctoritate apostolica denuntietis ab eo interim absolutos & cuilibet catholico viro licere, salvo jure domini principalis, non solum persequi personam ejusdem, verum etiam occupare ac detinere terram ipsius, illo praesertim obtentu quod ab haereticis per suam prudentiam fortiter expietur, qua per illius nequitiam fuit haecenus turpiter maculata, quia dignum est ut manus omnium contra ipsum insurgant cujus manus extitit contra omnes. Quod si nec sic vexatio sibi dederit intellectum, manus nostras in eum curabimus fortius aggravare. Si quando verò satisfactionem promiserit exhibere, procul dubio ipsum haec poenitentiae suae signa praemittere oportebit, ut de toto penitus posse suo depellat pravitate haeretica sectatores, & se pacifaciat conciliare fraternae, cum principaliter propter culpam quam in utroque noscitur commisisse, in eum ecclesiastica fuerit prolata censura, quamquam si suas Dominus iniquitates voluerit observare,

vix possit congruè satisfacere, non tantummodo pro se ipso, sed pro alia multitudine quam in laqueum damnationis induxit. Quia verò secundum sententiam veritatis timendi non sunt qui corpus occidunt, sed qui potest corpus & animam mittere in gehennam, confidimus & speramus in eo qui ut à fidelibus suis timorem mortis auferret, mortuus die tertia resurrexit, quod praefati hominis Dei mors venerabili fratri nostro Conseranensi Episcopo & dilecto filio Abbati Cisterciensi apostolicae sedis Legatis aliisque orthodoxe fidei sectatoribus non solum timorem non incutiet, sed accendet amorem; ut ejus exemplo qui vitam aeternam temporali morte feliciter est mercatus, animas suas in tam glorioso certamine, si necesse fuerit, pro Christo ponere non formident. Unde consulimus & monemus, preces praecipis & praepcepta precibus inculcantes, quatinus Legatorum ipsorum salubribus monitis & mandatis efficaciter intendentes, tamquam strenui commilitones assistatis eisdem in omnibus quae propter hoc vobis duxerint injungenda, scientes quod sententiam quam ipsi, non solum in rebelles, sed etiam in desides, promulga-verint, nos ratam haberi praecipimus & inviolabiliter observari. Datum Laterani.

Vide infra
Epist. 32.

IN eundem serè modum Archiepiscopo Lugdunensi & suffraganeis ejus, usque praepcepta precibus inculcantes, quatinus ad tantum Dei servitium prosequendum consilium impendatis & auxilium opportunum, quae praemissa sunt subditis vestris tam Clericis quam laicis prudenter & efficaciter exponendo, exhortantes eos & in remissionem suorum sibi peccaminum injungentes ut & ipsi suum impendant in tam sancto negotio dignum Domino famulatum. Datum Laterani.

Epist. 27.
De eadem re.

*PHILIPPO ILLUSTRIS REGI
Francorum.*

SI tua regalis serenitas cunctos mundi Principes circumspiciat, inveniet se à Deo specialiter inter ceteros exaltatam, qui ex gratia sua & ex meritis quae tantum tuam tuorum progenitores in ipsis conspectu fecistis, multipliciter nomen tuum est magnificare dignatus, augens tibi gratiam in praesenti & gloriam praeparans in futuro, pro eo maxime quod unam sanctam catholicam & apostolicam Ecclesiam confitendo, odisti semper & repulisti sectas haereticae pravitatis. Nuper quidem

Epist. 28.
De eadem re.